

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2022-11-21

Diarienummer N609-3355/22

Handläggare

Anders Andrén, Liselott Svedjeland, Peter Callsen

Telefon: 031-366 83 90

E-post: anders.andren@grundskola.goteborg.se

Ny skolenhetsorganisation steg 2 – Grundläggande principer

Förslag till beslut

I grundskolenämnden,

1. Grundskolenämnden beslutar i enlighet med dokumentet ny skolenhetsorganisation steg 2 – grundläggande principer, daterat 2022-11-22.
2. Grundskolenämnden ger förvaltningen i uppdrag att implementera de grundläggande principerna i verksamheten.
3. Grundskolenämnden ger förvaltningen i uppdrag att återkomma med risk- och konsekvensanalyser i varje förändringsdel kopplat till implementeringen av de grundläggande principerna i verksamheten.

Sammanfattning

Till nämndens sammanträde den 25 oktober 2022 lade grundskoleförvaltningen fram ett förslag till grundläggande principer för skolenhetsorganisation steg 2.

Grundskoleförvaltningen har under 2021–2022, i bred dialog och med många perspektiv, arbetat fram förslag till bättre styrning, ledning och organisering avseende grundsärskola, gemensamma särskilda undervisningsgrupper och resursskola samt elevhälsa. Målet med de grundläggande principerna är ökad kvalitet i undervisningen, ökad likvärdighet, delaktighet, rättssäkerhet och hållbarhet.

Grundskolenämnden beslutade 2022-10-25, § 249 i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande, med undantag för kapitel 6 – gemensamma särskilda undervisningsgrupper och resursskola, som återremitterades. Förvaltningen återkommer nu med ett reviderat beslutsunderlag med tydliggörande formuleringar.

Bedömning ur ekonomisk/ekologisk/social dimension

De ekonomiska, ekologiska och sociala konsekvenserna av ny skolenhetsorganisation steg 2 – grundläggande principer redogörs för i det ursprungliga tjänsteutlåtandet. Det reviderade förslaget handlar om förtydliganden och bedöms inte innebära nya konsekvenser utifrån dessa perspektiv.

Samverkan

Information har givits i facklig samverkansgrupp (FSG) den 19 september 2022.

Dialog har skett kontinuerligt under hela projektiden med FSG:s utskott för organisation och budget samt därtill fördjupad dialog den 12 september 2022 i utskott för organisation och budget samt professionsutskott elevhälsa.

Bilagor

1. Ny skolenhetsorganisation steg 2 – grundläggande principer, reviderat förslag

Ärendet

Grundskolenämnden beslutade 2022-10-25, § 249 i enlighet med förvaltningens förslag om Ny skolenhetsorganisation steg 2 – grundläggande principer, med undantag för kapitel 6 – gemensamma särskilda undervisningsgrupper och resursskola, som återremitterades. Förvaltningen återkommer nu, efter dialog med politiska företrädare, med ett reviderat beslutsunderlag med tydliggörande formuleringar.

Beskrivning av ärendet

Med skolenhetsutredningen (Göteborgs stad, Grundskoleförvaltningen, 2020) och dess grundläggande principer för organisering implementerades en ny skolenhetsorganisation den 1 juli 2021 som innebar en ny organisation för styrning och ledning av skolenheterna.

För att komplettera skolenhetsutredningen och dess grundläggande principer och omhändertaga delar av organisationen som inte blivit utredda tog grundskoleförvaltningen beslut om att fortsätta arbetet. Ett projekt, ny skolenhetsorganisation steg 2, fick uppdraget att utreda, planera och genomföra en ändamålsenlig, rättssäker och effektiv organisering av:

- Grundsärskolan
- Gemensamma särskilda undervisningsgrupper och resursskola
- Styrning och ledning för en samlad elevhälsa.

Detta ärende gäller gemensamma särskilda undervisningsgrupper och resursskola som återremitterats av nämnden.

Bakgrund

Särskilda undervisningsgrupper och resursskolor

De allra flesta elever kan och ska kunna få den ledning och stimulans och det stöd de behöver i sitt lärande och i sin utveckling inom det ordinarie skolsammanhanget. Det är skolans ansvar att anpassa och tillgängliggöra lärmiljöerna. Om det finns särskilda skäl får rektorn besluta att en elev ska ges särskilt stöd i en *särskild undervisningsgrupp* och ska vara tillfälligt. Trots det återgår eleverna mycket sällan till ordinarie klassundervisning på skolan.

Cirka en procent av eleverna i Göteborgs kommunala grundskolor får sitt behov av särskilt stöd tillgodosett *utanför* ordinarie skola i gemensamma särskilda undervisningsgrupperna, inte sällan i de senare årskurserna. Undervisningen sker företrädesvis i geografiskt separata enheter och leds av en enhetschef. Det leder till att tillgången till ämnessalar, ämnesbehöriga lärare och sociala kontakter utanför gruppen begränsas. Dessa enheter är inte skolenheter och saknar därför många av de krav som ställs på skolor. Det finns inga formella beslut om att grupperna ska rikta sig mot någon specifik målgrupp men i praktiken har det i stor utsträckning kommit att bli så och spetskompetenser både bland medarbetare och chefer har utvecklats på vissa enheter.

Måluppfyllelsen och betyg i gemensamma särskilda undervisningsgrupper ligger mycket långt under snittet för övriga elever. Eleverna i dessa grupper ges heller inte undervisning

i alla ämnen av behöriga lärare och timplanen följs i varierande grad. Enheterna har olika ekonomiska förutsättningar som strategiskt behöver ses över för ökad likvärdighet.

I juni 2022 beslutades om förändringar i skollagen om innebär att huvudmän får möjlighet att begränsa sitt mottagande till elever i behov av särskilt stöd. Skolor med denna begränsning kallas för resursskolor. En placering i resursskolan ska grundas på elevens behov och det är endast elever som har ett åtgärdsprogram som kan komma i fråga för placering. Resursskolor bör vara en organisatorisk samlösning för ett mindre antal elever med omfattande och varaktiga stödbehov som utifrån den rådande situationen är svåra att tillgodose på annat sätt där den ordinarie skolans stöd inte har varit tillräckligt för att eleven ska ha en god kunskapsmässig och social utveckling.

Det är rimligt att anta att det i grundskoleförvaltningen i huvudsak skulle kunna tillämpas för vissa av de elever som annars skulle fått sin undervisning i en gemensam särskild undervisningsgrupp. Vårdnadshavare, alternativt rektor med medgivande från vårdnadshavare, ska kunna ansöka om plats i resursskola. Vidare ska en elev ha rätt att gå kvar vid resursskolan så länge stödbehovet kvarstår. Om det inte finns plats för alla sökande ska elever med störst behov prioriteras.

Grundskoleförvaltningen bedriver formellt sett inte några resursskolor idag såtillvida att ingen av förvaltningens skolenheter har egna urvalskriterier som är beslutade av grundskolenämnden. Sedan lång tid tillbaka bedrivs dock undervisning för specifika målgrupper av elever vid Kannebäcksskolan Tal och Språk, Kannebäcksskolan Döv och Hörsel samt Frölundaskolan Bräcke. Dessa skolenheter är anslagsfinansierade och urval och placering av elever som har hanterats lokalt på skolorna vilket är ett arv från de tidigare stadsdelarnas organisation. Vidare har elever från andra kommuner beretts plats före elever som är folkbokförda i Göteborgs Stad. Beslut om placering har hanterats utanför ordinarie skolplaceringsprocess vilket lett till bristande likvärdighet och rättssäkerhet.

Ett annat sätt att organisera för särskilt stöd är att inrätta grundskolor med särskilda urvalskriterier, till exempel för elever med specifika funktionsnedsättningar. På dessa skolenheter måste alla elever som ansöker om plats erbjudas det om behov hos eleven som motsvarar urvalskriterierna finns.

Förvaltningens bedömning

De grundläggande principerna förväntas leda till ökad kvalitet i undervisningen, rättssäkerhet, likvärdighet, måluppfyllelse, förutsägbarhet, kontinuitet, tydligare styrning och ledning samt delaktighet. Förslagen bygger både på djup och bred dialog med alla de som verkar i och runt våra verksamheter. De bedöms som juridiskt, pedagogiskt och samhällsekonomiskt välgrundade och baseras på och omhändertar flera tidigare analyser.

Risk- och konsekvensanalys samt plan för genomförande framgår i det ursprungliga tjänsteutlåtandet.

Syftet med de grundläggande principerna är också att skapa tydlighet och riktning för att ge beredskap i organisationen för de beslut, det arbete, förändring och verkställande i verksamheten som kommer först efter en tid, i vissa fall först om flera år.

Efter dialog med ledamöter i nämnden har revideringar gjorts som bedöms förtydliga syftet med de grundläggande principerna, dessa framgår av bilagan där ändringar är markerade med kantlinjer.

Göteborgs Stad Grundskoleförvaltningen

Helena Sjöberg
Tf. förvaltningsdirektör

Anders Samuelsson
Tf. avdelningschef Styrning och ledning